

KINNITATUD
Sotsiaalkaitseministri ... veebruar 2019. a
käskkirjaga nr ...

Enim puudust kannatavatele inimestele toiduannetuste kogumise ja jagamise tingimused

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood
01.01.2019–31.12.2023

Rakendusasutus

Sotsiaalministeerium

Rakendusüksus

SA Innove

Toetuse saaja

Sotsiaalministeerium

Sisukord

1. TAT KIRJELDUS	3
1.1. MÕISTED	3
1.2. TAT EESMÄRK.....	3
1.3. TAT TULEMUS.....	3
1.4. TAT VAJALIKKUSE PÕHJENDUS	3
1.5. EELARVE (EURODES)	4
2. TEGEVUSTE KIRJELDUS TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS	4
2.1. SIHTRÜHM	4
2.2. PARTNERORGANISATSIOONIDE LEIDMINE, TOIDUANNETUSTE KOGUMINE JA JAGAMINE SIHTRÜHMALALE	5
2.2.1. <i>Partnerorganisatsiooni leidmine</i>	5
2.2.2. <i>Toiduannetuste kogumine ja edasisaatmine</i>	5
2.2.3. <i>Toiduabi ning kaasnevate meetmete kohta info jagamine sihtrühmale</i>	5
2.2.4. <i>Tegevuse elluviija</i>	6
3. NÄITAJAD	6
4. TAT MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE	6
5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE, TAT-DE JA AVATUD TAOTLUSVOORUDE NING VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA	7
5.1. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE, TAT-DE JA AVATUD TAOTLUSVOORUDEGA	7
5.2. SEOS VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA.....	8
6. RISKIDE HINDAMINE	9
7. TAT RAKENDAMINE	9
7.1. TOETUSE SAAJA KOHUSTUSED	9
7.2. KULUDE ABIKÕLBLIKUS	10
7.3. RIIGIABI	10
7.4. TOETUSE MAKSMINE	10
7.5. TAT MUUTMINE	11
7.6. TOETUSE KASUTAMISEGA SEOTUD TEABE JA SEIREARUANNETE ESITAMINE.....	12
7.7. FINANTSKORREKTSIOONID.....	13
7.8. VAIETE MENETLEJA.....	13
LISAD:	13

TAT on koostatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel. TAT reguleerib Euroopa enim puudust kannatavate inimeste abifondi kasutamist.

1. TAT kirjeldus

1.1. Mõisted

- ESF – Euroopa Sotsiaalfond
- EL – Euroopa Liit
- abifond – Euroopa enim puudust kannatavate inimeste abifond
- abifondi määrus – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 223/2014, 11. märts 2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks
- kaasnevad meetmed – vastavalt abifondi määruse artikkel 2 p 11 toidu jaotamisele lisaks pakutavad teenused, mille eesmärk on vähendada sotsiaalset tõrjutust ja/või käsitleda sotsiaalseid kriise jõulisemal ja kestlikumal viisil
- KOV – kohalik omavalitsus
- TAT – toetuse andmise tingimused
- RA – rakendusasutus
- RÜ – rakendusüksus

1.2. TAT eesmärk

Toetuse kasutamise eesmärk on annetatud toidu jagamisega vähendada enim puudust kannatavate inimeste toidupuudust ning toetada nende toimetulekut.

1.3. TAT tulemus

Abifondi vahendite kasutamise tulemusel on annetatud toit kogutud ja jagatud enim puudust kannatavatele inimestele, soovijaid on informeeritud kaasnevatest meetmetest.

1.4. TAT vajalikkuse põhjendus

Alates 2015. aastast jagab Sotsiaalministeerium koostöös partnerorganisatsiooni toidupangaga abifondi toel ostetud toiduabi. Abifondi rakenduskava sätestab, et abifondi toetuse vajadus on suur toimetulekutoetuse saajate, selle taotlejate ning eriolukorda sattunud inimeste seas. 2015. aastal alustatud ostetud toidu jagamise programm on eelkõige mõeldud toimetulekutoetuse saajatele ja taotlejatele. Kuna ostetud toitu jagatakse kaks korda aastas, ei ole võimalik selle raames jagada operatiivselt toitu eriolukorda sattunud inimestele. Kantar Emori 2017. aastal tehtud abifondi sihtrühma uuringus selgus, et ostetud toidu pakki hindab sihtrühm vajalikuks, kuid toiduabi vajadus on suurem kui kaks korda aastas (76% vastanutest leidis, et toiduabi on nende elu

muutnud ja 34% leidis, et toiduabi tuleks jagada tihedamini), sama on seirekohtumistel välja toonud ka KOV-ide ja partnerite esindajad. KOV-ide esindajad on ka rõhutanud vajadust jagada operatiivsemalt toiduabi just eriolukorda sattunud inimestele, kuid ostetud toiduabi sihtrühma kriteeriumid seda alati ei võimalda. 2017. aastal on KOV-id maksnud eriolukorra toetust või täiendavat toimetulekutoetust 11 400 inimesele, kelle puhul oleks ka toiduabi jagamine kohane. Seetõttu on ostetud toiduabi jagamist vaja täiendada sagedasema toidujagamisega.

Toiduannetusi on Eestis kogutud ja jagatud 2010. aastast, kui tööd alustasid toidupangad. 2017. aasta lõpuks töötas Eestis 14 toidupanka: Narva, Jõhvi, Rakvere, Türi, Tartu, Põlva, Valga, Viljandi, Pärnu, Haapsalu, Võru, Jõgeva, Kuressaare ja Tallinna toidupank. 2017. aastal jagasid toidupangad üle Eesti annetatud toiduabi igal nädalal ligikaudu 8800 perele ning vabatahtlikud panustasid toidupankade tegevusse 50 000 töötunniga. Kokku jagati puudust kannatavatele peredele 1,26 miljonit kilo annetatud toidukaupa. 90% sellest on kaubandusvõrgust n-ö päästetud toit, mis muul juhul läheks prügiks.

Toiduannetused ei jõua praegu kõikidesse omavalitsustesse, samuti on annetatud toidu koostis väga erinev, sõltudes piirkondlikest varudes. 2017. aastal saadi 75% toidust, mille toidupangad kokku kogusid, Tallinna, Tartu ja Pärnu kaubandusvõrgust. Teistes maakondades on annetatud toidu kogused märksa väiksemad. Näiteks Pärnu toidupank kogus 2017. aastal 1,6 kg toitu elaniku kohta, samas kogus Järvamaa toidupank 0,2 kg elaniku kohta – peamiseks põhjuseks suurte toidupoodide vähesus piirkonnas ning väiksem kaubavalik. Seega vajab toiduannetuste kogumise ja jagamise süsteem Eestis lisatoetust, et kvaliteetne ja mitmekülgne annetatud toit jõuaks suurema hulga abivajajateni üle Eesti. Käesolev TAT toetab mitmekülgsema annetatud toidu jõudmist kõikidesse maakondadesse ja selle jagamist jooksvalt eelkõige eriolukorras olevatele enim puudust kannatavatele inimestele.

1.5. Eelarve (eurodes)

		Summa	Osakaal
1	Fond	381 650	85%
2	Riiklik kaasfinantseering	67 350	15%
4	TAT eelarve kokku	449 000	100%

2. Tegevuste kirjeldus tulemuste saavutamiseks

2.1. Sihtrühm

TAT sihtrühm on perekonna sissetulekust sõltuvaid või konkreetse teenuse kulu kompenseerimiseks määratud KOV-i eelarve vahenditest makstud toetusi saanud isikud,¹ kes on majanduslikus eriolukorras.

¹ STARis meetme „Abivajaduse hindamisega seotud toetused“ all kirjeldatud toetused

KOV peab olema inimese/leibkonna abivajadust hinnanud ja sellest tulenevalt määranud mõne rahalise toetuse. KOV-i sotsiaaltöötajale jääb kaalutusõigus, kes kõigist KOV-i toetuste saajatest on eriolukorras ja vajab ka täiendavat toiduabi. Annetatud toiduabi on õigus saada KOV-i toetuse väljamaksmise või sellele järgneval kuul.

2.2. Partnerorganisatsioonide leidmine, toiduannetuste kogumine ja jagamine sihtrühmale

2.2.1. Partnerorganisatsiooni leidmine

Partnerorganisatsiooni ülesanne on toiduannetuste kogumine ja jagamine sihtrühmale ning sihtrühma informeerimine sotsiaalset kaasatust suurendavatest meetmetest

Toetuse saaja korraldab partnerorganisatsiooni leidmiseks hanke.

Partnerorganisatsioon võib olla (abifondi määruse art 2 p 3) avaliku sektori asutus ja/või mittetulundusühendus (MTÜ, SA), kes jaotab kas otse või muu partnerorganisatsiooni kaudu toiduabi.

Hankekongress korraldatakse eesmärgiga sõlmida leping perioodiks 2019–2021.

2.2.2. Toiduannetuste kogumine ja edasisaatmine

Partnerorganisatsioon võtab vastu kaubandus- ja tootmisettevõtetest nende annetatava toidu, samuti eraisikute annetatud toidu.

Annetatav toit võib olla realiseerimistähtaja peatselt ületav, kuid ei tohi olla ohtlik inimese tervisele.

Toiduabi ladustatakse partnerorganisatsiooni enda või selleks otstarbeks renditud nõuetele vastavates ruumides, mis vastavad toiduseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele.

Suuremates linnades kogutud toiduaineid tuleb jagamiseks transportida ka teistesse maakondadesse. Kogutud toidukaup toimetatakse sealt, kus seda on üle, sinna, kus sellest on puudu. Edasi tuleb saata ka kiiresti riknev toit (juur- ja puuviljad, liha- ja piimasaadused, munad jne), tagades selle nõuetekohase säilimise. Partnerorganisatsiooniga sõlmitavas lepingus kinnitatakse täpsemad tingimused toiduainete laialiveoks üle Eesti.

2.2.3. Toiduabi ning kaasnevate meetmete kohta info jagamine sihtrühmale

Toiduabi sihtrühma kriteeriumid on sätestatud punktis 2.1.

Annetatud toiduabi jagatakse igas maakonnas vähemalt üks kord kuus. Infot abi saamise õiguse, aja ja koha kohta vahendab abisaajale partnerorganisatsioon või KOV. Toiduabi jagatakse üldjuhul partnerorganisatsiooni ruumides. Partnerorganisatsiooni ja KOV-i kokkuleppel võib abisaajate toidupakid sihtkohta toimetada ka KOV.

Jagatav toiduabi peab olema üle Eesti toidugrupiti sarnane.

Toiduabi jagamisel tutvustatakse enim puudust kannatavatele isikutele kaasnevaid meetmeid, mida pakuvad KOV-id, Eesti Töötukassa või riik teistest fondidest

rahastatavate tegevuste raames. Partnerorganisatsiooni ülesanne on vahendada sihtrühmale sellekohast infot.

Tegevus	Tegevuse üldine ajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
Toiduannetuste kogumine, Eesti-sisene transport ja jagamine sihtrühmale ning kaasnevatest meetmetest informeerimine	01.01.2019–31.12.2021	01.01.2019–31.12.2021

2.2.4. Tegevuse elluviija

Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakond, partnerorganisatsioon

3. Näitajad

Näitaja	Indikaatori nimetus	Baas-tase	Sih-tase (2019)	Sih-tase (2020)	Sih-tase (2021)	Selgitus
Väljundinäitaja	Toiduannetuste saajate arv aastas	0	10000	20000	30000	Kumulatiivne arvestus. Abisaajate kohta kogutakse infot iga aasta kohta ning eri aastatel kajastub sama abisaaja korduvalt.

4. TAT mõju läbivatele teemadele

TAT mõjutab (märkida ristiga, peab mõjutama vähemalt ühte teemat)²:

Regionaalareng jah ei

TAT tegevused ei toeta otseselt piirkondade arengut.

Keskkonnahoid ja kliima jah ei

Kaubandus- ja tootmisettevõtetes üle jääva toidu äraviskamine põhjustab keskkonna- ja majanduskulusid, mistõttu on toidujäätmete kasutusse võtmisel soodne mõju keskkonnale.

Infoühiskond jah ei

TAT ei mõjuta ühiskonna elutähtsate funktsioonide sõltuvust infotehnoloogiast või andmesidevõrkudest, mõne infoühiskonna teenuse kasutamist ega kättesaadavust, infoühiskonna teenuste pakkumist, sisu või selliseid teenuseid pakkuvate ettevõtete tegevust.

² „Jah“ vastuse korral tuua välja lühike selgitus.

Riigivalitsemine

jah ei

TAT ettevalmistamise ja rakendamise ajal on tagatud:

- a) planeeritavad tegevused aitavad kaasa integreeritumale riigivalitsemisele, edendades koostööd kohalike omavalitsuste ja mittetulundusühendustega;
- b) tegevuste elluviimisel saavad inimesed teadlikumaks riigi ja mittetulundusühenduste pakutavatest sotsiaal- ja tööturuteenustest.

Võrdsed võimalused³

Sooline võrdsus (kas TAT lõpptulemus mõjutab meeste ja naiste olukorda ühiskonnas)⁴

jah ei

Võrdne kohtlemine

jah ei

TAT ettevalmistamisel ja rakendamisel on tagatud:

- a) eri vanuses inimeste võrdne kohtlemine: toiduabi saavad kõik sihtrühma kriteeriumitele vastavad inimesed, sõltumata vanusest;
- b) puudega inimeste võrdne kohtlemine: toiduabi kättesaamine on tagatud kõigile õigustatud isikutele, vajaduse korral viiakse toiduabi inimestele koju;
- c) võrdne kohtlemine sõltumata inimese soost, rassist, rahvuslikust kuuluvusest, usutunnistusest, veendumusest ja seksuaalsest sättumusest: toiduabi saavad kõik sihtrühma kriteeriumitele vastavad inimesed, sõltumata nende soost, rassist, rahvusest, usulisest veendumusest ja seksuaalsest sättumusest. Vene keelt emakeelena kõnelevatele inimestele osutatakse võimaluse korral teenust vene keeles.

5. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, TAT-de ja avatud taotlusvoorude ning valdkondlike arengukavadega

5.1. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, TAT-de ja avatud taotlusvoorudega

TAT on eelkõige seotud abifondi teise TAT-ga „Enim puudust kannatavatele inimestele toidu ostmise ja jagamise tingimused“. Selle TAT raames jagatakse enim puudust kannatavatele inimestele kaks korda aastas mahukaid (10–15 kilo) toidupakke, mis sisaldavad Sotsiaalministeeriumi välja valitud ja ostetud toiduaineid. Toiduannetuste jagamine on mõeldud täiendada ostetud toidu jagamist sihtrühmale väiksemate, kuid sagedamini jagatavate toidupakkidega.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 7. Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine.

⁴ Soolise võrdsuse tagamine tähendab naiste ja meeste võrdsed õigusi, kohustusi, võimalusi ja vastutust kõikides eluvaldkondades. Kõik poliitikavaldkonnad, mis lõpptulemusena mõjutavad inimeste olukorda ühiskonnas, mõjutavad ka naisi ja mehi.

Lisaks sotsiaalteenustele vajab osa abisaajaid ka aktiivseid tööturuteenuseid, karjäärinõustamist, kutseoskuse täiendamise, koolituse ja haridusega seotud meetmeid ning hoolekandeteenuseid, mida toetatakse Euroopa Sotsiaalfondist (ESF). TAT on seotud prioriteetse suuna „Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine“ meetme „Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ raames rakendatavate TAT-de ja avatud taotlusvoorude projektidega, mille eesmärk on sotsiaalteenuste kättesaadavuse, mitmekesistamise ja kvaliteedi parandamise kaudu soodustada erivajadusega, hoolduskoormusega ja toimetulekuraskustes inimeste osalemist tööturul. Lisaks on TAT seotud meetmetega „Töövõime toetamise skeemi loomine ja juurutamine“ ja „Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“. TAT täiendab ka prioriteetse suuna „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ meetmeid „Lapsehoiu ja puudega laste hoolekandeteenuste arendamine hoolduskoormuse vähendamiseks“ ja „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“.

Abifondi ja ESF-i meetmete elluviimise eest vastutavad samad asutused, mis muu hulgas tagab nende kahe instrumendi omavahelise koordineerimise. Selline korraldus võimaldab tagada ka selle, et toiduabi jagavatele partnerorganisatsioonile on võimalik hõlpsasti teha kättesaadavaks teave ESF-ist toetavate sotsiaalset kaasatust ja tööhõivet suurendavate meetmete kohta. 2017. aastal kasutas ligi 30% täiskasvanud (16+) toiduabi saajatest mõnd ESF-i meetet.

5.2. Seos valdkondlike arengukavadega

2016. aastal kinnitati Sotsiaalministeeriumis heaolu arengukava aastateks 2016–2023, mis toetab konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ eesmärkide saavutamist ja mille üldised eesmärgid on kõrge tööhõive tase ning pikk ja kvaliteetne tööelu, aga ka sotsiaalse ebavõrdsuse ja vaesuse vähenemine, sooline võrdsus ning suurem sotsiaalne kaasatus. Abifondi toiduabi on arengukavasse integreeritud ühe toetava meetmena arengukava alaeesmärgi „Inimeste majanduslik toimetulek on aktiveeriva, adekvaatse ja jätkusuutliku sotsiaalkaitse toel paranenud“ saavutamiseks. Eesmärgi mõõdikud on absoluutse vaesuse määr ja sügava materiaalse ilmajäetuse määr.

„Laste ja perede arengukavas 2012–2020“ seatud eesmärgi – Eestis on perede adekvaatset majanduslikku toimetulekut toetav kombineeritud toetuste ja teenuste süsteem, mis pakub perele püsivat kindlustunnet – saavutamiseks on kavandatud arendada sotsiaalkaitse süsteemi ning teenuseid perede iseseisva majandusliku toimetuleku soodustamiseks.

„Rahvastiku tervise arengukava 2009–2020“ üldeesmärk on tervena elatud eluea pikenemine enneaegse suremuse ja haigestumise vähendamise kaudu. Eraldi on arengukavas välja toodud viis temaatilist valdkonda, mis kajastavad sotsiaalse sidususe ja võrdsete võimaluste suurendamist, lastele tervisliku ja turvalise arengu tagamist, tervist toetava keskkonna kujundamist, tervislike eluviiside soodustamist ning tervishoiusüsteemi jätkusuutlikkuse kindlustamist.

Käesoleva TAT eesmärk on toiduainete jagamise kaudu vähendada enim puudust kannatavate inimeste toidupuudust, et toetada nende toimetulekut ja suurendada sotsiaalset kaasatust ning seeläbi toetada eespool nimetatud arengukavade eesmärke.

6. Riskide hindamine

Risk	Tegevus riskide maandamiseks
TAT tegevuste elluviimise takistused võivad olla peamiselt tingitud hangete viibimisest või nurjumisest, mis võib olla tingitud sellest, et turul ei pakuta teenust või kaupa soovitud hinnaga, samuti võimalike teenusepakkujate kitsast ringist.	Hangete detailne läbimõtlemine ning vajaduse korral turu-uuringu tegemine pakutavate teenuste või hindade kohta.
Partnerorganisatsiooni võimekus täita oma ülesandeid kindlaks määratud perioodi vältel.	Läbimõeldud hankeleping, mis võimaldab probleemide ja takistuste ilmnemise korral pooltel leping mõistliku tähtajaga üles öelda. Pidev lepingu täitmise kvaliteedi jälgimine toetuse saaja poolt ja koostöö partnerorganisatsiooniga.
Abisaajate kindlaks määramise vastavus abi saamise kriteeriumitele.	KOV-ide ja sihtrühma teavitustegevus.

7. TAT rakendamine

7.1. Toetuse saaja kohustused

7.1.1. TAT elluvijale kohalduvad lisaks käesolevas TAT-s sätestatule perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduses (edaspidi struktuuritoetuse seadus) §-des 24 ja 26 ning selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.

Ühtlasi on TAT elluvijaga kohustatud:

7.1.1.1 rakendama TAT-d vastavalt kinnitatud tegevustele ja eelarvele;

7.1.1.2 koguma TAT-s osalejate kohta nõutavad andmed vastavalt Euroopa Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 1255/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks, määrates kindlaks rakenduskava elluviimise aasta- ja lõpparuannete sisu, sealhulgas ühiste näitajate loetelu. Toetuse saaja tagab, et abi jagavad partnerorganisatsioonid peavad arvestust jaotatud toidu koguste ja abisaajate kohta vastavalt rakendusametuse (edaspidi RA) kehtestatud nõuetele, tagades andmekorje ühtsel moel, mh Euroopa Komisjoni delegeeritud aktiga kehtestatud näitajate kohta. Andmeid kogutakse TAT lisa 2 vormide A ja B alusel, mis tuleb esitada koos seirearuandega vähemalt üks kord aastas seisuga 31.12 iga järgmise aasta 28. veebruariks;

7.1.1.3 esitama RA nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite kaupa;

7.1.1.4 esitama rakendusüksusele (edaspidi RÜ) järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10. detsembriks. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoos tuleb esitada 15 tööpäeva jooksul TAT kinnitamisest;

7.1.1.5 esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta kohta, kui punktis 7.3 nimetatud maksetaotlus erineb rohkem kui ¼ võrra punktis 7.1.1.3 esitatud prognoosist;

7.1.1.6 järgima Vabariigi Valitsuse määruses „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord” sätestatud nõudeid.

7.1.2. TAT partnerile (partnerorganisatsioonile) kohaldub struktuuritoetuse seaduse § 25.

7.2. Kulude abikõlblikkus

7.2.1. Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) § 2 lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

7.2.2. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse abifondi määruse artikli 26 lõikest 2.

7.2.3. Abikõlblikud kulud on toiduannetuste kogumise, transportimise, hoiustamise ja jaotamise ning sellega otseselt seotud teadlikkuse suurendamise tegevuse kulud.

7.2.4. Mitteabikõlblikud on kulud, mida ei ole loetletud punktis 7.2.3.

7.3. Riigiabi

Käesoleva TAT raames antav toetus ei ole riigiabi.

7.4. Toetuse maksmine

7.4.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

7.4.2. Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 1 alusel.

7.4.3. Enne esimese maksetaotluse esitamist peab toetuse saaja esitama RÜ-le:

7.4.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas TAT kulusid ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest TAT rakendaja kuludest;

7.4.3.2 koopia riigihangete korraldamise korrast asutuses;

7.4.3.3 lühikirjelduse TAT rakendamisega seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning vajaduse korral allkirjaõigusliku isiku edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.

7.4.4. Punktis 7.4.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui toetuse saaja on varasemate TAT-de rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue TAT rakendamist muudetud. Toetuse saaja esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse.

7.4.5. Maksetaotlusi võib esitada kõige harvem üks kord kvartalis ja kõige sagedamini üks kord kuus. Kui makstud abikõlblike kulude maksumus on riigihanke piirmääraga

võrdne või ületab seda, esitatakse maksetaotlus üks kord kuus. Maksetaotluse menetlusaeg on kuni 90 kalendripäeva.

7.4.6. Toetus makstakse toetuse saajale välja ühendmääruses kehtestatud korras RÜ-le esitatud maksetaotluse alusel struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu.

7.4.7. RÜ-l on õigus maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult peatada, kui:

7.4.7.1 maksetaotluses esineb puudusi;

7.4.7.2 toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;

7.4.7.3 kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;

7.4.7.4 ilmnunud asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda ettenähtud ajaks TAT-d ellu viia või saavutada kavandatud tulemust;

7.4.7.5 maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik struktuuritoetuse seaduse § 48 lõike 3 kohaselt tasaarveldada struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

7.4.8. Kui maksetaotluse kontrollimisel ilmneb, et toetuse saajal on maksetaotluses nimetatud kuluga seotud kohustus või nõue täitmata või maksetaotluses esineb puudus, mida on võimalik RÜ määratud tähtaja jooksul kõrvaldada, võib RÜ määrata kohustuse ja nõude täitmiseks ning puuduse kõrvaldamiseks uue tähtaja. Kui puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse määratud tähtaja jooksul, loetakse, et maksetaotlus on esitatud puudusteta ja kohustus või nõue on täidetud.

7.4.9. Korraldusasutus võib kontrollida kulude abikõlblikkust, sealjuures kulu abikõlblikuks lugemise aluseks olevat teavet, dokumente ja muid tõendeid. Korraldusasutus võib kohustada RÜ-d peatama maksetaotluse menetluse osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

7.4.10. Korraldusasutus keelab RÜ-l toetuse väljamaksmise, kui kulu ei ole abikõlblik. Korraldusasutus võib keelata toetuse maksmise struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

7.4.11. Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos TAT lõpparuandega. Viimane väljamakse tehakse, kui RA on lõpparuande kinnitanud.

7.5. TAT muutmine

7.5.1. Kui ilmneb vajadus TAT tegevusi, tulemusi, eelarvet, indikaatoreid või TAT abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab TAT elluvijja RA-le põhjendatud taotluse.

7.5.2. RA vaatab punktis 7.5.1 viidatud muudatuse taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest ja teeb otsuse TAT muutmise taotluse kohta peale punktis 7.5.4 nimetatud RÜ edastatud ettepanekut ja punktis 7.5.8 nimetatud kooskõlastamist.

7.5.3. Puuduste esinemise korral annab RA TAT elluvijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.5.4. RA edastab muutmise taotluse pärast läbivaatamist arvamuse avaldamiseks RÜ-le. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

7.5.5. RÜ võib toetuse saajale või RA-le teha ettepanekuid TAT eelarve muutmiseks, kui TAT seirearuandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT eduka elluviimise tagamiseks.

7.5.6. TAT muutmist ei saa taotleda sagedamini kui üks kord kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas RÜ nõusolek.

7.5.7. RA võib TAT-d muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või TAT elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui TAT rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on RA-l õigus vähendada TAT kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

7.5.8. TAT muutmine kooskõlastatakse korraldusasutusega.

7.5.9. Eelnevalt RA-ga kirjalikult kooskõlastades ei eelda TAT muutmist eelarve muutmine tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja osakaal finantsallikates ei muutu ning kinnitatud eelarve kuluridasid ei muudeta ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 20%.

7.5.10. Peale punktis 7.5.9 nimetatud muudatuste kooskõlastust esitab toetuse saaja viie tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos RA kooskõlastusega RÜ-le.

7.6. Toetuse kasutamisega seotud teabe ja seirearuannete esitamine

7.6.1. Toetuse saaja esitab RÜ-le TAT vahearuande koos lisadega struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 28. veebruariks. Kui tehniline viga e-keskkonna töös takistab vahearuande tähtaegset esitamist, loetakse uueks vahearuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist. Kui TAT tegevuste alguse ja esimese vahearuande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuande järgmiseks tähtpäevaks.

7.6.2. Toetuse saaja esitab RÜ-le TAT lõpparuande struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu 45 päeva jooksul alates TAT abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui tehniline viga e-keskkonna töös takistab lõpparuande tähtaegset esitamist, loetakse uueks lõpparuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

7.6.3. Kui vahearuande ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse vaid lõpparuande.

7.6.4. RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande laekumisest, kas see on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

7.6.5. Kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ TAT vahearuande.

7.6.6. Kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab viie tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamata RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui lõpparuande on esitatud elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult, edastab RÜ lõpparuande viie tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks.

7.6.7. Vahearuandes puuduste esinemise korral annab RÜ toetuse saajale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab TAT vahearuande 5 tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist.

7.6.8. Lõpparuandes puuduste esinemise korral annab RÜ TAT elluvijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab viie tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamata RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui lõpparuanne on esitatud elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult, edastab RÜ lõpparuande viie tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks.

7.6.9. Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi, teavitab RA sellest RÜ-d ja edasine lõpparuande menetlemine toimub vastavalt punktile 7.6.8.

7.5.10. TAT seirearuandes kajastatav informatsioon tuleb struktuuritoetuse e-keskkonna seirearuande vormilt.

7.7. Finantskorrektsioonid

7.7.1. Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47.

7.7.2. Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

7.8. Vaiete menetleja

7.8.1. Rakendusasetuse otsuse või toimingu vaide menetleja on rakendusasetus.

7.8.2. Rakendusüksuse otsuse või toimingu vaide menetleja on rakendusüksus.

Lisad:

- TAT finantsplaan ja eelarve kulukohtade kaupa – lisa 1 vorm A
- Seireandmete kogumise vormid – lisa 2 vorm A ja vorm B